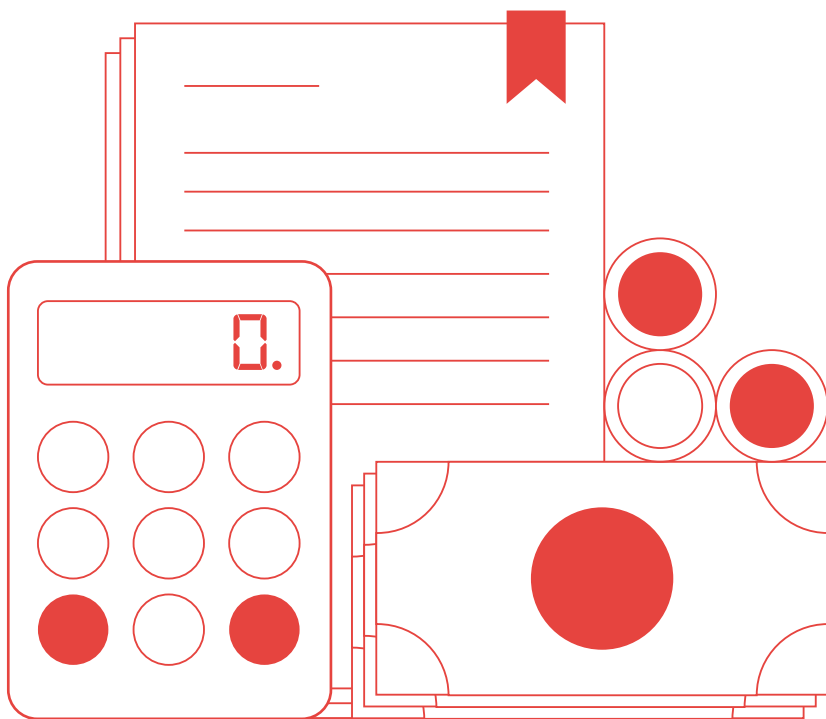

Guia fiscal i laboral del freelance

Col·legi
de Periodistes
de Catalunya

Per a periodistes i comunicadors/es

Índex

Introducció	2
Consideracions prèvies	3
Què és un periodista freelance?	3
L'inici de l'activitat	4
• El certificat digital • L'alta al cens d'hisenda. El model 037 • L'alta d'autònoms	
La facturació del freelance	10
• L'IVA i l'IRPF del periodista • Requisits de les factures • Models de factura	
Els ingressos i les despeses de l'activitat	13
• Ingressos computables • Despeses deduïbles	
Les obligacions fiscals i comptables	16
• La liquidació trimestral d'IVA. Model 303 • La liquidació trimestral d'IRPF. Model 130 • Els llibres de registres ▸ De vendes i ingressos ▸ De compres i despeses ▸ De béns d'inversió • La prescripció fiscal. Quant temps guardo els documents?	
Consideracions finals	23

Introducció

Cada cop són més els periodistes que, bé per vocació o per necessitat, exerceixen la professió de manera autònoma, ja sigui en exclusiva, o compaginant-la amb una relació laboral.

A diferència d'un contracte laboral, ser freelance us obliga a ser bons professionals del periodisme i la comunicació però també, a dedicar temps, diners i esforços a altres temes com: la cerca de clients, la gestió dels cobraments i pagaments, la negociació de preus i condicions i també el compliment de les obligacions legals i fiscals.

Un dels objectius del Col·legi de Periodistes de Catalunya és acompanyar-vos en el coneixement i el compliment de les vostres obligacions fiscals, laborals i comptables. D'aquest interès neix aquesta Guia fiscal i laboral del periodista i el comunicador freelance.

Consideracions prèvies

Aquesta guia pretén ser una primera aproximació veraç i exhaustiva sobre els deures i obligacions que teniu els freelance que exerceu com a periodistes i comunicadors/es, en l'àmbit fiscal i laboral. En cap cas esgota la casuística que el professional es pot trobar en el dia a dia pel que, en tot cas, us recomanem que davant de qualsevol dubte i, de manera prèvia, es contacti amb el Servei d'Assessorament gratuït que ofereix el Col·legi.

Donat el caràcter limitat de la present guia ens cenyirem a les operacions en què els nostres clients són nacionals, el que s'anomena "operacions interiors", deixant per a un desenvolupament posterior les operacions amb clients estrangers, comunitaris o no.

Què és un periodista freelance?

És un/a periodista o comunicador/a 'freelance' qualsevol persona física que realitzi:

- De forma habitual, personal i directa;
- Per compte propi i fora de l'àmbit de direcció i organització d'una altra persona o empresa; treballs periodístics, escrits o gràfics, i els ofereixi en venda tant a mitjans de comunicació com a qualsevol altre tipus d'institució o empresa.

Com podeu observar, el **factor diferencial** és fer els treballs "per compte propi", és a dir, de manera independent. Quan aquesta independència no és real i el treballador es veu obligat a donar-se d'alta com a autònom i a facturar al client, però la prestació de serveis que els uneix és una relació laboral, ens trobem davant del que s'anomena un "fals autònom".

L'inici de l'activitat

El certificat digital

Actualment **és imprescindible accedir per via telemàtica a la realització de certes gestions** com per exemple, donar-se d'alta com a professional a Hisenda i a la Seguretat Social.

L'accés a l'Administració es pot fer per tres vies: certificat digital, DNle i Cl@ve permanent. **Recomanem el certificat digital** amb aquestes opcions:

- Certificat digital IDCAT de la Generalitat de Catalunya des d'aquest enllaç: www.idcat.cat
- Enllaç de la Fàbrica Nacional de Moneda i Timbre (entitat on es tramita el certificat digital més habitual)
www.sede.fnmt.gob.es/certificados/persona-fisica

Un cop tingueu el certificat digital, els tràmits d'alta són ràpids i en 24 hores podeu començar a treballar com a freelance.

L'alta en el cens d'hisenda. → Model 037

Si sou freelance el primer que heu de fer és donar-vos d'alta al Cens d'Empresaris, Professionals i Retenidors de l'Agència Tributària, emplenant el model 037 (simplificat i més comú).

En molt comptades ocasions, si feu una feina puntual o esteu jubilats, no caldrà que us doneu d'alta en el règim d'autònoms si voleu exercir com a freelance, però **sempre us haureu de donar d'alta a Hisenda amb caràcter previ a l'inici de l'activitat**.

Podeu donar-vos d'alta amb el certificat electrònic en aquest enllaç de l'Agència Tributària:

www.sede.agenciatributaria.gob.es/Sede/procedimientoini/G322.shtml

El model 037 és

La **vostra carta de presentació a l'Agència Tributària** on facilitareu la informació necessària perquè aquesta pugui saber quines obligacions tributàries teniu i quins tràmits us ha de controlar com, per exemple:

- ▶ Quina activitat desenvolupeu (IAE).
- ▶ Domicili on es realitza l'activitat.
- ▶ Quin règim fiscal d'IVA i IRPF teniu.
- ▶ Si apliqueu retencions a empleats i/o a altres professionals.
- ▶ Així com altres aspectes necessaris per al control fiscal.

Un document important que heu d'emplenar amb cura, ja que és el que Hisenda utilitza per saber si compliu amb les vostres responsabilitats tributàries.

També l'heu d'emplenar per notificar qualsevol canvi o modificació en alguna de les dades que s'informen al model, com per exemple: *canvis de domicili, incorporació d'un nou epígraf d'IAE, o si la vostra activitat estava exempta d'IVA i comenceu a fer treballs subjectes a IVA, o comenceu a aplicar retencions perquè heu contractat a una persona, entre d'altres.*

Novetat: Finalment a la professió periodística i dels comunicadors, se li ha atorgat un **epígraf d'IAE propi, (863 “Periodistes i altres professionals de la informació i la comunicació”)**. En aquest sentit us recordem **que heu d'estar d'alta en tants epígrafs com activitats diferenciades realitzeu.**

Exemples:

- ▶ És a dir, podeu ser “redactors de notícies per a diferents agències” i, per tant, donar-vos d'alta a l'epígraf anterior, el 863; però alhora podeu ser “editors d'una revista pròpia” per la qual també heu d'estar donats d'alta a l'epígraf de l'IAE 476.2: Edició de diaris i revistes.
- ▶ Un fotoperiodista que treballa per a un mitjà de comunicació i alhora, els caps de setmana fa reportatges de casament i també pinta quadres artístics que exposa i ven per internet. En aquest cas s'hauria de donar d'alta de tres epígrafs diferents: l'epígraf 863 “Periodistes i altres professionals de la informació i la comunicació” per a la seva activitat amb mitjans, el 973.1 “Serveis fotogràfics” per al treball de reportatges fotogràfics i l'antic epígraf dels periodistes, el 861” Pintors, escultors, ceramistes i artesans” per a l'activitat de pintor artístic.

El model 037 és purament informatiu i no genera cap cost. Un pot estar donat d'alta d'IAE de tantes activitats com calgui sense que suposi cap cost addicional.

L'alta d'autònoms

Un cop donats d'alta al Cens d'Empresaris i Professionals, el Model 037, ja podeu donar-vos d'alta al Règim Especial de Treballadors Autònoms. **Sempre abans de l'inici de l'activitat.**

Podeu donar-vos d'alta amb certificat electrònic des d'aquest enllaç de la Seguretat Social: www.acortar.link/BABTFU

Per fer l'alta us caldrà:

- Disposar d'un certificat digital
- Les dades fiscals (les que apareixen al model 037 que heu presentat a Hisenda), el Codi de l'Impost d'Activitats Econòmiques (IAE) i l'Administració Tributària on us doneu d'alta. Heu de conèixer a quin CNAE correspon l'IAE. (www.iberaval.es/conversor/).
- Data d'inici de l'activitat i el domicili on es realitzarà.
- Triar una base de cotització i seleccionar els beneficis aplicables.
- Triar la mútua col·laboradora que cobrirà els riscos.
- Un compte bancari per domiciliar les quotes.

La base de cotització en aquest règim especial serà la què trieu entre les bases mínima i màxima que us correspongui.

Generalment

	Bases	Quota
Mínima	960,60 €	294 €
Màxima	4.139,40 €	1.267 €

Cal indicar que actualment s'està tramitant un projecte de modificació i aplicació per pagar per trams segons els ingressos reals. El nou sistema per calcular la quota a pagar d'autònoms entrarà en vigor en 2023, però els freelance tindran un període transitori de 9 anys per a aplicar-lo durant el qual la seva quota anirà augmentant o disminuint progressivament cap al tram que els correspongui segons els seus ingressos reals.

Tarifa plana:

Si els dos anys anteriors a l'actual alta (tres anys en cas que s'hagi gaudit anteriorment de la bonificació) no heu estat donats d'alta d'autònoms, podeu beneficiar-vos del pagament d'una quota mensual reduïda durant dos o tres anys. L'heu de sol·licitar en el moment de donar-vos d'alta i té els següents trams per mesos:

- **Primers 12 mesos:** quota de 60 euros
- **Mesos 13 a 18:** quota de 143,10 euros
- **Mesos 19 a 24:** quota de 200,30 euros
- **Mesos 25 a 36:** quota de 200,30 euros. Per a nous homes autònoms menors de 30 anys i dones menors de 35 anys.

Així mateix, per a autònoms que resideixin en un municipi de menys de 5.000 habitants, s'amplia de 12 a 24 mesos la tarifa plana de 60€ i serà de 200,30€ durant els mesos 25 al 36. Per poder beneficiar-se d'aquestes condicions, els nous autònoms hauran d'estar empadronats i realitzar l'activitat en el municipi esmentat.

Nou sistema de cotització per a treballadors autònoms a partir de 2023

El RDLL 12/2022 de 26 de juliol estableix un nou sistema de cotització per a treballadors per compte pròpia o autònoms. La seva entrada en vigor és el dia 1 de gener de 2023, encara que la seva implantació es farà de manera gradual –període màxim 9 anys- amb revisions periòdiques cada 3 anys.

Els treballadors inclosos en el RETA hauran de cotitzar en funció dels rendiments nets obtinguts. Cotitzaran per la base de cotització que correspongui al seu tram d'ingressos conforme a les taules generals i reduïdes vigents per a cada any. Aquestes bases tindran caràcter provisional fins que es procedeixi a la seva regularització en funció dels rendiments anuals obtinguts i comunicats per l'Administració Tributària a partir de l'exercici següent.

Trams de rendiments nets 2023

		Rendiment net	Base mínima	Quota mínima	Base màxima	Quota màxima
Taula reduïda	Tram 1	< =670	751,63	230,00	849,66	260,00
	Tram 2	> 670 i < =900	849,67	260,00	900,00	275,40
	Tram 3	>900 i < 1.166,70	898,69	275,00	1.166,70	357,01
Taula general	Tram 1	>= 1.166,70 i < =1.300	950,98	291,00	1.300,00	397,80
	Tram 2	> 1.300 i < =1.500	960,78	294,00	1.500,00	459,00
	Tram 3	> 1.500 i < =1.700	960,78	294,00	1.700,00	520,20
	Tram 4	> 1.700 i < =1.850	1013,07	310,00	1.850,00	566,10
	Tram 5	> 1.850 i < =2.030	1029,41	315,00	2.030,00	621,18
	Tram 6	> 2.030 i < =2.330	1045,75	320,00	2.330,00	712,98
	Tram 7	> 2.330 i < =2.760	1078,43	330,00	2.760,00	844,56
	Tram 8	> 2.760 i < =3.190	1143,79	350,00	3.190,00	976,14
	Tram 9	> 3.190 i < =3.620	1209,15	370,00	3.620,00	1.107,72
	Tram 10	> 3.620 i < = 4.050	1274,51	390,00	4.050,00	1.239,30
	Tram 11	> 4.050 i < =6.000	1372,55	420,00	4.139,40	1.266,66
	Tram 12	> 6.000	1633,99	500,00	4.139,40	1.266,66

Base màxima 48 anys 2.113,20

Quota 646,64

Tots els valors estan en euros

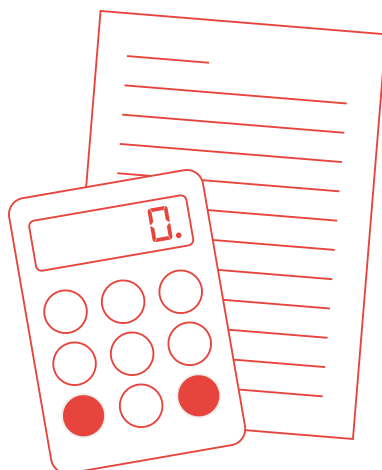
En la sol·licitud d'alta s'haurà de realitzar una declaració dels rendiments econòmics nets que el treballador autònom prevegi obtenir durant l'any natural en el qual es produeixi l'alta per la seva activitat econòmica o professional.

Els treballadors que a 1 de gener de 2023, figurin en alta en el RETA hauran de comunicar i actualitzar a la TGSS, en un termini que finalitzarà el 31 d'octubre de 2023, totes les dades relatives a la seva activitat.

Els autònoms podran canviar fins a sis vegades a l'any la base de cotització, triant dins dels límits mínim i màxim que resultin aplicables en cada exercici, sempre que així ho sol·licitin a la Tresoreria General de la Seguretat Social

Desapareixen els topalls de cotització en funció de l'edat. Les persones treballadores autònomes de 47 anys o més anys cotitzaran per ingressos reals.

Desapareix la Tarifa Plana. És substituïda per una quota reduïda de 80€ mensuals entre els anys 2023-2025, però els beneficis continuaran aplicant-se en els mateixos termes als qui fossin beneficiaris abans de l'1 de gener de 2023.

La facturació del freelance

L'IVA i l'IRPF del periodisme i la comunicació

Només pot emetre una factura el/la professional que de manera prèvia a la realització dels treballs, s'hagi donat d'alta al Model 037 d'Alta a Cens d'Hisenda.

L'IVA

L'apartat 26è de l'article 20 de la Llei 37/1992 de l'Impost sobre el Valor Afegit indica que **estaran exempts de l'impost els serveis professionals, la contraprestació dels quals consisteixi**

en: drets d'autor prestats per artistes plàstics, escriptors, col·laboradors literaris, gràfics i fotògrafs de diaris i revistes, compositors musicals, autors d'obres teatrals i d'argument, adaptació, guió i diàlegs de les obres audiovisuals, traductors i adaptadors; impartir formació també està exempt, però ha de ser d'una matèria inclosa en el pla d'estudis oficial.

Sempre serà bo consultar primer si la vostra activitat està o no subjecte a IVA. De manera indicativa podem dir:

Activitats exemptes d'IVA:

- Treballs de redacció per diaris i revistes (paper o digital).
- Guionistes de cinema o de programes de televisió.
- Traductors d'obres literàries
- Formació de matèries incloses en algun pla d'estudis oficial.
- Fotografia de premsa (paper o digital).

Activitats subjectes a IVA:

- Treballs de redacció per televisions, ràdios, blogs, newsletters, agències de premsa, empreses...
- Guionistes de programes de ràdio.
- Traductor de fullets publicitaris o de productes.
- Formació de matèries no incloses en algun pla d'estudis oficial.
- Fotografia comercial.

L'IRPF

Tingueu en compte el següent amb relació a l'IRPF:

- Els vostres honoraris tindran retenció d'IRPF si el vostre client és un empresari o un professional. Si és un particular no us han de retenir l'IRPF.

- Si el vostre client us ha de fer una retenció d'IRPF, cal fer-ne constar l'import a la factura.
- El percentatge de la retenció és:
 - 15% de manera general.
 - 7%, opcionalment i per a nous autònoms, durant 2 anys.
- Si us fan una provisió de fons o bestreta, cal saber si és a compte d'honoraris futurs, ja que també porta IVA i retenció.

Requisits de les factures

Les factures han d'incloure les dades o requisits que se citen a continuació:

- Número de factura. Han de ser correlatius.
- La data de la seva expedició.
- Nom o raó social, número d'identificació fiscal i domicili, tant el vostre com del client.
- Descripció dels honoraris.
- Import dels honoraris.
- Si esteu subjecte a IVA, el tipus impositiu és del 21%.
- La quota d'IVA, que s'ha de consignar per separat.
- En el cas que l'operació estigui exempta d'IVA s'ha de fer esment a l'article de la Llei de l'IVA que justifica l'exempció indicant "Exempt d'IVA en virtut de l'article 20, apartat 1, número 26è de la Llei 37/1992, de 28 de desembre de l'Impost sobre el Valor Afegit".

Aquestes dades són les obligatòries, però de manera opcional recomanem incorporar dos punts addicionals:

- Les condicions pactades de cobrament.
- Percentatge i import de la retenció que us practiquen.

Heu de tenir en compte que quan un altre professional us factura serveis o productes en l'àmbit de la vostra activitat, també li haureu de practicar la retenció a compte de l'IRPF, en el mateix percentatge que haureu d'ingressar a Hisenda mitjançant el model 111. Encara que no ho hagi fet constar a la factura, l'obligació de retenir l'IRPF és vostra:

Per exemple, si un advocat us factura uns honoraris per fer-vos un contracte amb un client, aquests honoraris estan subjectes a retenció, ja que aquest fet passa en l'àmbit de la vostra activitat professional i, per tant, cal retenir-lo encara que l'advocat no ho hagi fet constar a la factura. Però, si aquest mateix advocat ens fa una factura pels honoraris de tramitació d'una herència no l'haurem de retenir, ja que està dins del nostre àmbit privat i no de l'activitat professional.

Models de factura

Us adjuntem dos models de factures, una subjecta a IVA i una exempta d'IVA. En tots dos casos amb retenció.

Les teves dades		Dades del teu client	
Nom		Nom	
Adreça		Adreça	
NIF		NIF	
Data 31-01-2022			
Número de factura 12/22			
Descripció		Preu	
Honoraris professionals corresponents a (...)		200€	
Total factura		200€	
Retenció -15% IRPF		-30€	
Total a pagar		170€	
Venciment: 15 de febrer de 2022			
Forma de pagament: Transferència bancària a (...)			

Model de factura sense IVA

Les teves dades		Dades del teu client	
Nom		Nom	
Adreça		Adreça	
NIF		NIF	
Data 31-01-2022			
Número de factura 12/22			
Descripció		Preu	
Honoraris professionals corresponents a (...)		200€	
IVA 21%		42€	
Total factura		242€	
Retenció -15% IRPF		-30€	
Total a pagar		212€	
Venciment: 15 de febrer de 2022			
Forma de pagament: Transferència bancària a (...)			

Model de factura amb IVA

Els ingressos i les despeses de l'activitat

Ingressos computables

Són els **ingressos totals derivats de la prestació de serveis professionals** que constitueixen l'objecte propi de l'activitat. També es consideren ingressos computables les subvencions rebudes, com les que es van instrumentar per pal·liar els efectes de la COVID-19.

Despeses deduïbles

És en aquest punt on ens trobem amb un dels aspectes més controvertits de la gestió fiscal del treballador freelance.

Les “despeses deduïbles” a l'IRPF són aquelles que Hisenda permet deduir de les vostres vendes i ingressos per calcular el benefici de la vostra activitat. És sobre aquest benefici, anomenat “rendiment net”, sobre el qual s'aplicarà el percentatge d'IRPF que us correspongui a la declaració de renda.

Els criteris que Hisenda estableix per considerar que un desemborsament econòmic pot ser considerat com a despesa deduïble són:

- Vinculats a l'activitat econòmica realitzada per l'autònom/a.
- Convenientment justificats mitjançant les corresponents factures.
- Han d'estar registrats comptablement pel freelance als seus corresponents llibres de despeses i inversions.

A més dels requisits anteriors, Hisenda considera que perquè una despesa sigui deduïble no només ha d'estar vinculada a l'activitat sinó que **ha d'estar afecta de manera exclusiva, és a dir, no pot ser susceptible d'ús privat**. Els autònoms tenen moltes despeses que s'utilitzen indistintament per a fins particulars com per a professionals i, amb el criteri restrictiu de l'Administració, no podreu deduir cap despesa compartida. Posem com a exemple les despeses del telèfon mòbil o de la compra d'un ordinador. De totes maneres, repasseu el llistat de la pàgina següent.

També cal recordar i insistir que **només són deduïbles les despeses suportades mitjançant una factura completa**. És a dir, no seran deduïbles les que se sustenten en una factura simplificada (els antics tiquets) encara que siguin una despesa de l'activitat, cosa que dificulta també incloure despeses reals per la impossibilitat d'obtenir la factura, sobretot si es tracta de petites despeses tals com: transport públic o el material papereria. Com a excepció tenim les despeses que ja se sustenten en un rebut, com els autònoms, les assegurances o les despeses bancàries.

A continuació, una relació sense caràcter limitatiu de despeses deduïbles:

Compra de materials: material d'oficina, consumibles informàtics, targetes de memòria, etc.

Treballs subcontractats: en col·laboració d'altres professionals per fer una activitat professional.

Despeses de personal i de Seguretat Social: en cas de tenir algú contractat.

Quota d'autònom/a.

Lloguers: tant de locals com d'altres béns afectes.

Reparació i conservació: han de ser de béns afectes a l'activitat professional.

Subministraments: si es tracta d'un local dedicat exclusivament a l'activitat el 100% és deduïble, si treballa a casa i ho heu declarat al Model 037, us podeu deduir el 30% dels subministraments d'aigua, llum, etc. De la part proporcional de l'habitatge destinat a l'activitat.

Telèfon i internet: si podeu demostrar l'ús exclusiu per a l'activitat professional.

Assegurances de responsabilitat civil.

Assegurança del local llogat o de propietat dedicat a l'activitat.

Assegurança mèdica: també es podran deduir com a despesa aquelles primes d'assegurances mèdiques del professional, així com les del cònjuge i fills menors de 25 anys que convisin al mateix domicili fins a un màxim de 500€ anuals cada un.

Desplaçament i transport de l'activitat professional.

Dietes i manutenció: es poden deduir 26,67 euros diaris (48 euros a l'estranger) quan no es passi la nit i 53,34 euros diaris quan es dormi fora a Espanya i 91,35 euros a l'estranger. Requisits: en els establiments de restauració i hostaleria que es pagui per mitjans electrònics i dels que es disposi de la factura corresponent i que es realitzin en un municipi diferent d'on es desenvolupi l'activitat.

Altres serveis professionals: assessories, advocats, informàtics, etc.

Despeses financeres: si heu demanat un crèdit per a l'activitat.

Publicitat i relacions públiques: aquestes despeses són deduïbles, però només poden sumar un màxim de l'1% de la facturació.

IVA no deduïble: si esteu en règim de prorata d'IVA.

Altres despeses deduïbles: quotes col·legials, compra de llibres i assistència a congressos.

Amortitzacions dels béns d'inversió: ordinadors, càmeres fotogràfiques o de vídeo, mobiliari, programes informàtics, etc.

Impagats: Si un professional tributa en règim d'estimació directa normal pot deduir-se com a despesa la quantia no cobrada dels seus clients, però si tributa en estimació directa simplificada no es pot deduir aquesta despesa, per considerar que ja estan inclosos dins del 5% de despeses de difícil justificació.

En el cas dels vehicles i les despeses associades com: assegurances, reparacions i manteniment, Hisenda permet la deducció del 50% de l'IVA, però no permet la deducció com a despesa.

→ Model 347

Durant **el mes de febrer de l'any següent, heu de presentar el model 347** (la declaració anual relativa a les vostres operacions amb tercers persones que en el desenvolupament de la vostra activitat empresarial o professional, quan factueu operacions per una xifra superior als 3.005,06 € anuals, IVA inclòs.)

- Heu de declarar aquells clients i proveïdors als quals els hem venut o comprat per valor productes o serveis per més de 3.005,06€ durant l'any anterior.
- No s'hauran de declarar al model 347 aquelles factures de venda o de compra que s'hagi fet retenció d'IRPF. Per exemple, si hem facturat a una empresa amb el 15% de retenció no caldrà declarar-la al 347, però si la factura l'hem fet a un particular sense retenció sí que l'hauem de declarar al 347.

Les obligacions fiscals i comptables

La liquidació trimestral d'IVA → Model 303

El Model 303 és la liquidació trimestral de l'IVA, en el que abonareu a Hisenda la diferència entre l'IVA repercutit a les vostres factures de vendes i l'IVA suportat i deduïble en factures de compres i despeses. En el cas que l'IVA suportat sigui superior a l'IVA repercutit, quedarà pendent de compensar en futures declaracions.

Aclariments:

Si només feu activitats exemptes d'IVA per operacions interiors no haureu de fer la declaració. Aquesta circumstància ja l'haureu comunicada a Hisenda mitjançant el Model 037.

Si teniu alguna operació subjecta haureu de presentar-la trimestralment de manera obligatòria.

Si en algun període no hi ha quantitats a ingressar o tornar, cal presentar igualment una declaració indicant "sense activitat".

El model 303 es presenta mitjançant autoliquidació trimestral dels dies:

- 1 al 20 d'abril.
- 1 al 20 de juliol
- 1 al 20 d'octubre.
- Excepcionalment l'autoliquidació del quart trimestre es presentarà de l'1 al 30 de gener juntament amb el Model 390, que és el resum anual d'IVA.

Només estaran **exemptes les col·laboracions escrites o gràfiques destinades a un diari o revista, tant impresa, com digital**. Per tant, si escriviu textos per a blogs, xarxes socials, pàgines web com a community manager per a agències de comunicació o premsa, com a redactors, locutors, reporters de ràdio o televisió, com a periodistes que imparteixen cursos d'escriptura, xerrades, conferències, seminaris i cursos no homologats, com a fotògrafs comercials o podcasts etc. Sí que esteu subjectes a l'IVA.

La Regla de la Prorrata

Habitualment ens podem trobar amb el cas que **un mateix professional realitza una activitat subjecta a IVA i una altra exempta d'IVA**. Per exemple; si un periodista fa funcions de redacció de notícies per a un diari (exempte d'IVA) però, alhora, treballa com a redactor per a una agència de comunicació (Subjecte a IVA).

En aquest cas, ens trobem en un règim especial d'IVA anomenat **“Regla de la Prorrata”**:

La prorrata és un percentatge que determina la quantitat d'IVA suportat que es pot deduir. Si bé hi ha dos mètodes del càlcul de la prorrata: general i especial, **en aquesta guia expliquem com funcionaria la prorrata general**, recomanant a qualsevol que es trobi en aquesta situació consultar amb el Col·legi de Periodistes de Catalunya o un altre assessor per determinar la millor opció.

El percentatge de prorrata definitiu no es podrà calcular fins al final de l'exercici, a la darrera liquidació.

El % d'IVA que no pugueu deduir a la declaració d'IVA com a causa de l'aplicació de la regla de la prorrata, serà deduïble com a despesa de la vostra activitat a efectes de la declaració de renda.

A continuació trobareu un exemple senzill de prorrata general per veure quina és la dinàmica del mecanisme, encara que la seva gestió és una mica més complexa:

Ingressos subjectes a IVA: 30.000 €.
L'IVA repercutit és de 6.300 € (21%).
Ingressos exempts d'IVA: 20.000€.
IVA suportat: 2.000€.

El primer que cal fer és calcular el percentatge de prorrata definitiu dividint el volum d'ingressos subjectes a IVA pel total d'ingressos i multiplicar-lo per 100:

$$(30.000/50.000) \times 100 = 60\%$$

Per tant, us podeu deduir el 60% del vostre IVA suportat:

$$2.000\text{€} \times 60\% = 1.200\text{€}$$

I la liquidació definitiva seria la següent:

IVA Repercutit 6.300€

IVA Suportat deduïble 1.200€

A ingressar 5.100€

La diferència de 800€ de l'IVA Suportat que no s'ha pogut deduir (2.000€-1.200€), serà la despesa deduïble de la vostra activitat a efectes de la declaració de renda.

La liquidació trimestral d'IRPF → Model 130

Quin règim de tributació haig d'utilitzar?

Una de les primeres decisions que haureu de prendre en donar-vos d'alta a Hisenda és decidir en quin règim de tributació us doneu d'alta (Directa Normal o Directa Simplificada) ja que els mètodes de càlcul dels rendiments a l'IRPF, són diferents.

- **Estimació directa normal;** es calcula per la diferència entre els ingressos de l'activitat menys **TOTES** les despeses deduïbles.
- **Estimació directa simplificada; NO TOTES** les despeses són deduïbles, però es permet deduir-se addicionalment un 5% del rendiment previ (els ingressos menys les despeses que us deixen deduir) com a despeses de difícil justificació amb un màxim de 2.000€ anuals.

El **model 130** és el model d'autoliquidació de pagament fraccionat de l'IRPF.

- Realitzareu pagaments anticipats a compte de la declaració de renda definitiva que presentareu d'abril a juny de l'any següent, mitjançant el model 100.
- Independentment del règim fiscal que trieu, si teniu l'obligació de presentar el model 130, ho heu d'indicar al model 037.

L'estimació directa simplificada té moltes menys obligacions comptables i registrals, per la qual cosa és la més convenient en la majoria dels supòsits.

Quan haig de presentar el model 130?

- No és obligatori presentar el model 130 si almenys el 70% de la facturació està subjecta a retenció.
- Si l'heu de presentar, el model 130 es fa **mitjançant autoliquidació trimestral els dies:**
 - 1 al 20 d'abril.
 - 1 al 20 de juliol
 - 1 al 20 d'octubre.
- Excepcionalment l'autoliquidació del quart trimestre es presentarà de l'1 al 30 de gener.
- L'import del pagament fraccionat trimestral serà el 20% del rendiment de l'activitat (ingressos menys despeses) obtingut des del principi d'any fins al darrer dia del trimestre que estem declarant. A aquesta quantitat li restareu les retencions d'IRPF que us han fet els vostres clients en les vostres factures i el que hem pagat en les declaracions del model 130 que hem fet en els trimestres anteriors.

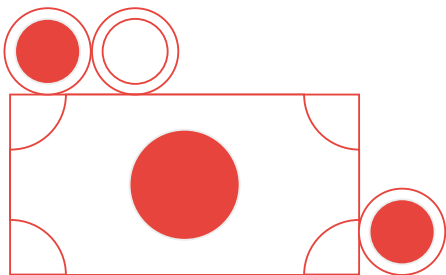
Adjuntem un petit exemple de tributació i liquidació del model 130 per estimació directa simplificada:

Dades d'ingressos i despeses trimestrals

	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre	4 trimestre	Anual
Ingressos amb retenció	2.500€	3.500€	4.000€	6.000€	16.000€
Retenció 15%	-375€	-525€	-600€	-900€	-2.400€
Ingressos sense retenció	2.500€	1.000€	2.000€	3.000€	8.500€
Total ingressos	5.000€	4.500€	6.000€	9.000€	24.500€
Despeses deduïbles	-1.500€	-2.000€	-1.800€	-1.000€	-6.300€
Rendiment net previ	3.500€	2.500€	4.200€	8.000€	18.200€
5% despeses difícil justificació	-175€	-125€	-210€	-400€	-910€
Rendiment net	3.325€	2.375€	3.990€	7.600€	17.290€

Liquidació trimestral del model 130

	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre	4 trimestre
Ingressos	5.000€	9.500€	15.500€	24.500€
Despeses deduïbles	-1.675€	-3.800€	-5.810€	-7.210€
Rendiment net	3.325€	5.700€	9.690€	17.290€
20% a compte	665€	1.140€	1.938€	3.458€
Retencions practicades	-375€	-900€	-1.500€	-2.400€
Pagat trimestres anteriors	0€	-290€	-290€	-290€
A ingressar	290€	NEGATIVA	NEGATIVA	768€

Els llibres de registre

Qualsevol professional té l'obligació legal de portar una comptabilitat mitjançant una sèrie de llibres de registres. **No hi ha un model normalitzat, es poden emplenar en un senzill full de càlcul.**

Els freelance que s'adhereixin al règim de l'estimació directa simplificada es troben obligats/des a portar els llibres comptables següents:

- Llibre de registre de vendes i ingressos
- Llibre de registre de compres i despeses
- Llibre de registre de béns d'inversió

Els llibres de registre d'IRPF poden ser compatibles amb els d'IVA, afegint-hi les dades necessàries. Portar-los conjuntament no suposa haver de complir requisits addicionals que sí que s'exigeixen si els portes per separat.

Llibre de vendes i ingressos

Hi registrareu les factures de vendes que emeteu als vostres clients, fent-hi constar:

- 01** El número de la factura
- 02** La data d'expedició de la factura.
- 03** El nom i els cognoms, la raó social o la denominació completa i el número d'identificació fiscal del client
- 04** Concepte genèric de la factura
- 05** Import de l'operació. Si esteu subjectes a IVA: base imposable, tipus d'IVA i quota d'IVA

Si l'operació està subjecta a retenció o ingrés a compte de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques (IRPF), es consignarà separadament el tipus de retenció aplicada a l'operació i l'import retingut pel client.

El número i la data de la factura han de ser correlatius.

Llibre de compres i despeses

Hi registrareu les factures de compres i despeses de la vostra activitat, fent-hi constar:

- 01** El número de la factura rebuda
- 02** La data d'expedició de la factura
- 03** El nom i els cognoms, la raó social o la denominació completa i el número d'identificació fiscal del proveïdor o creditor
- 04** Concepte genèric de la factura

05 Import de l'operació. Si esteu subjectes a IVA: base imposable, tipus d'IVA i quota d'IVA

06 L'import que es considera despesa a efectes de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques (IRPF).

Si l'operació està subjecta a retenció o ingrés a compte de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques (IRPF), es consignarà separatament el tipus de retenció aplicat a l'operació i l'import retingut

En aquest llibre de registre de compres i despeses no hi ha l'obligatorietat de portar un ordre correlatiu de dates.

Llibre de béns d'inversió

Hi registrareu, degudament individualitzades, les factures de les inversions vinculades a l'activitat professional.

Entendrem com a inversió l'adquisició de tots aquells béns la vida útil dels quals és superior a un any, com ara: ordinadors, màquines fotogràfiques, mobiliari, un programa informàtic, etc.

Una de les característiques d'aquests béns és que no es poden considerar el 100% com una despesa de l'exercici en què s'adquireixen, -malgrat el pagament si que sigui pel total del seu cost-, i ho farà via el que anomenem l'amortització, que vol dir que la despesa es distribueix entre el nombre d'anys que hisenda considera que està en ús el bé que hem comprat.

Al llibre de registre hi haurà de constar:

01 El número de factura

02 La data d'adquisició

03 La descripció del bé amb indicació de totes aquelles dades que permetin la seva perfecta identificació

04 El nom i els cognoms, la raó social o la denominació completa i el número d'identificació fiscal del proveïdor

05 El valor d'adquisició, així com el valor amortitzable de l'element patrimonial

06 El mètode d'amortització aplicable

07 El percentatge d'amortització aplicat a cada període impositiu, així com la quota d'amortització resultant

08 L'amortització acumulada

Quan doneu de baixa o veneu el bé, també ho fareu constar al llibre de registre.

La prescripció fiscal: quant temps guardo els documents?

El termini de prescripció és el període limitat de temps que té la Hisenda Pública per comprovar les vostres liquidacions fiscals, reclamar-vos el pagament i sancionar-vos, si s'escau en cas d'incompliment.

- Durant el termini de prescripció haureu de conservar els justificants, factures i altres documents que acreditin les operacions, rendes, despeses, ingressos, reduccions i deduccions reflectits en les vostres declaracions.
- **El termini de prescripció general d'un deute tributari per IVA o per IRPF és de 4 anys** (*article 66 Llei General Tributària*) però el que és important saber és quan comencen a comptar els 4 anys.

El termini de prescripció començarà a comptar-se des de l'endemà del dia que finalitzi el termini reglamentari per presentar la corresponent declaració o autoliquidació de manera voluntària (*article 67 LLGT*).

- Com ja indiquem quan parlàvem de l'IVA (Model 303), de l'IRPF (Model 130) i de la Declaració Anual d'IRPF (Model 100) el darrer dia per presentar les liquidacions trimestrals serà els dies: 20 d'abril, juliol, octubre i el 30 gener de l'any següent. Per a la Declaració Anual de Renda, el 30 de juny de l'any següent.

Posem l'exemple de l'exercici 2022:

	Últim dia de presentació	Data de prescripció
IVA i IRPF trimestral		
Primer trimestre	20 d'Abril de 2022	20 d'Abril de 2026
Segon trimestre	20 de Juliol de 2022	20 de Juliol de 2026
Terçer trimestre	20 d'octubre de 2022	20 d'octubre de 2026
Quart trimestre	30 de gener de 2023	30 de gener de 2027
IRPF anual		
	30 de juny de 2023	30 de juny de 2027

Haurem de conservar la documentació durant el període de prescripció, és a dir, 4 anys. Hi ha una excepció amb els béns d'inversió: ordinadors, mobiliari, càmeres fotogràfiques... En aquest cas hem de conservar les factures durant tot el període en què amortitzem aquests béns, més els 4 anys de prescripció. Per exemple, si comprem uns mobles per a l'oficina al gener de 2022 que amortitzem en 10 anys, és a dir, fins a l'any 2031, presentarem la nostra declaració de renda de l'exercici 2031 al juny de 2032 i haurem de guardar la documentació de la compra fins al juny de 2036.

Consideracions finals

Aquesta guia pretén orientar-vos i conscienciar-vos sobre les obligacions fiscals que com a professionals freelance teniu i sobretot, deixar palès que el responsable últim de totes les obligacions és el treballador encara que la gestió la tingui confiada a altres professionals, per la qual cosa, no podeu eludir-ne el control i el seguiment. Recordeu que l'incompliment de qualsevol de les obligacions fiscals anteriors pot donar lloc al fet que apareguin deutes i que les autoritats fiscals i la Seguretat Social les reclamin amb importants sancions i recàrrecs.

Cal indicar també que es poden tenir altres tipus d'obligacions al marge dels aspectes fiscals i laborals com els referents a la protecció de dades o a l'assegurança de responsabilitat civil.

Com ja s'ha indicat a l'inici de la guia, no es pretén abastar totes les situacions en què es troba el freelance, per la qual cosa haureu de comptar, en la majoria dels casos, amb l'assessorament de professionals experts. Recordeu que el Col·legi de Periodistes de Catalunya posa a la vostra disposició el Servei d'Atenció al Col·legiat per atendre les vostres consultes.

I per últim, tornar a remarcar que davant de qualsevol nova situació o dubte que se us presenti, assessoreu-vos i consulteu ABANS d'actuar, fer-ho després pot ser tard o tenir un cost molt elevat. En cas de dubtes us podeu dirigir al Col·legi: **assessorament@periodistes.cat**

Col·legi
de Periodistes
de Catalunya

AFI se C
serveis empresarials

BARCELONA

Rambla de Catalunya 10, pral.
08007 Barcelona
T_933 171 920
contacte@periodistes.cat

CATALUNYA CENTRAL

Plana de l'Om 6, 1e
08241 Manresa
T_938 723 720
catalunyacentral@periodistes.cat

GIRONA

Carrer Nou del Teatre 1, 2n 1a
17004 Girona
T_972 209 162
secretariagirona@periodistes.cat

LLEIDA

Rambla Ferran 21, 8è 1a
25007 Lleida
T_973 240 044
lleida@periodistes.cat

TARRAGONA

Emperador d'August 5, 1r 1a
43003 Tarragona
T_977 245 454
secretaria-tarragona@periodistes.cat

TERRES DE L'EBRE

Ramon Berenguer IV, 26, pral.
43500 Tortosa
T_977 442 490
ebre@periodistes.cat

@Periodistes_cat
collegiperiodistes
periodistes_cat

periodistes.cat
